

4. Mai Quang Vinh, Phạm Thị Bảo Chung. *Kết quả tuyển chọn và phát triển giống đậu tương rau chịu nhiệt DT02*. Tạp chí Khoa học và Công nghệ Nông nghiệp Việt Nam. Viện KHNN Việt Nam số 2 (15)/2010, Tr. 30 - 35.

5. QUY TRÌNH KỸ THUẬT SẢN XUẤT GIỐNG ĐẬU TƯƠNG RAU DT08

Mai Quang Vinh

I. NGUỒN GỐC

Giống đậu tương rau DT08 do tập thể các tác giả: Mai Quang Vinh, Ngô Phương Thịnh, Phạm Thị Bảo Chung và CS. - Viện Di truyền Nông nghiệp chọn tạo từ tổ hợp lai (DT02 x Kaohsiung75). Giống đã được Bộ Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn công nhận giống sản xuất thử tại các tỉnh Đồng bằng sông Hồng theo Quyết định số 31/QĐ-TT-CLT ngày 29/01/2011.

II. ĐẶC TÍNH NÔNG HỌC

Giống đậu tương rau DT08 thuộc nhóm chín trung bình sớm. Thời gian sinh trưởng dao động từ 80 - 90 ngày, có thời gian chín rau từ 70 - 80 ngày. DT08 thuộc dạng sinh trưởng hữu hạn.

Giống DT08 có dạng lông trắng, lá hình trứng nhọn, hoa tím, vỏ quả khi chín có màu vàng, hạt tròn xanh, rón hạt nâu nhạt. Tỷ lệ quả 2 - 3 hạt cao (>75%), số quả tiêu chuẩn/500g < 175. Kích thước quả 2 hạt lớn, thuộc nhóm hạt to. Khối lượng 1000 hạt khô đạt 320 - 380g. Đáp ứng tiêu chuẩn đậu tương rau thương phẩm của thị trường thế giới.

Khả năng chống chịu: Chịu nhiệt, chịu lạnh khá, thích hợp trồng 3 vụ/năm, chống đổ khá. Kháng tốt và khá với các loại bệnh nguy hiểm như gỉ sắt, sương mai, đốm nâu, lở cổ rễ; kháng khá với sâu đục quả.

Năng suất quả xanh thương phẩm cao từ 8 - 9 tấn/ha. Năng suất hạt khô đạt 1,8 - 2,0 tấn/ha.

III. QUY TRÌNH KỸ THUẬT SẢN XUẤT

1. Thời vụ

- Tại các tỉnh thuộc đồng bằng sông Hồng, đậu tương rau DT08 có thể trồng 3 vụ/năm.

Vụ Xuân Hè: Gieo 25/2 - 5/3. Vụ Hè Thu: Gieo 5/6 - 15/6. Vụ Thu Đông: Gieo 25/8 - 5/10.

- Tại các tỉnh phía Nam có thể bố trí cùng trà với các giống đậu tương rau khác.

2. Đất và làm đất

- Chọn đất phù sa nhẹ, chủ động tưới tiêu, cày bừa đất kỹ kích thước cỡ 4 - 5 cm là vừa, không cần làm đất nhỏ mịn vì dễ bị nén khi mưa hoặc khi tưới. Nhật sạch cỏ dại, lên luống và tạo rãnh sâu 15 cm để rải phân lót.

- Kích thước luống và khoảng cách giữa cách rãnh:

Cắt luống 1,8 m, mỗi luống rạch 4 hàng dọc cách nhau 40 cm, 2 rạch mép cách tâm rãnh 30 cm:

....^{15 cm+15cm} **Rạch 1** _{40cm} **Rạch 2** _{40cm} **Rạch 3** _{40cm} **Rạch 4** ^{15cm+15cm} .....

3. Chuẩn bị hạt giống

- *Yêu cầu hạt giống:* Thuần nhất; kích cỡ đồng đều, không dị dạng; không bị sâu mọt, tỷ lệ nảy mầm đạt > 70%.

- *Xử lý hạt giống:* Xử lý hạt với thuốc trừ nấm Rovral 50WP, liều lượng 3 - 4g/kg hạt hoặc Thiram 50WP với liều lượng 2g/kg hạt giống để phòng trừ một số bệnh chết cây con.

4. Mật độ và phương pháp gieo

- *Liều lượng giống:* 100 - 120 kg/ha.

- *Mật độ:* Vụ Xuân: Mật độ 30 cây/m², khoảng cách 40 x 15 cm. Vụ Hè: Mật độ 25 - 30 cây/m², khoảng cách 40 x 20 cm. Vụ Đông: Mật độ 35 cây/m², khoảng cách 40 x 12 cm.

- *Phương pháp gieo hạt:*

Sau khi đã lấp phân bón lót, gieo 2 hạt/hốc theo mật độ từng mùa vụ. Lấp đất dày 1,5 cm phủ kín hạt đậu, hoặc dùng rơm rạ phủ kín mặt luống. Số hạt còn thừa, gieo dày ở các đầu luống để lấy cây dặm vào các chỗ khuyết mật độ.

5. Phân bón

- *Liều lượng phân bón cho 1 ha:* 9 tấn phân chuồng hoai mục + 300 kg vôi bột + 45 kg N + 100 kg P₂O₅ + 90 kg K₂O.

Đối với vụ Hè Thu: Trên đất có độ phì từ trung bình trở lên, lượng phân đạm bón giảm ½. Còn lượng phân lân và phân kali sử dụng như các vụ khác.

Nếu sử dụng theo phân chuyên dụng đa yếu tố (ĐYT) đậu, lạc Văn Điền: Bón lót 560 kg (4N:12P:7K) và bón thúc 120 kg kali clorua.

- *Cách bón:*

Bón theo phân đơn:

Vụ Xuân, Hè, Đông: Bón lót: 300 kg vôi bột (rải đều vôi trên mặt ruộng trước khi bừa lượt cuối) + 9 tấn phân chuồng + 45 kg N + 100 kg P₂O₅ + 90 kg K₂O. Bón vào rạch, lấp phân kỹ. Bón thúc: Bón hết lượng phân đạm và phân kali còn lại khi cây có 2 - 7 lá thật, vun gốc, lấp phân kỹ.

Vụ Hè Thu trên đất có độ phì từ trung bình trở lên, giảm lượng đạm ½.

Bón theo phân chuyên dụng đa yếu tố (ĐYT) Văn Điền cho đậu, lạc (4N:12P:7K) (cho cả 3 vụ).

Bón lót: Toàn bộ 560 kg phân ĐYT. Bón thúc: 120 kg kali clorua, vun gốc, lấp phân kỹ.

Chú ý: Bón cách gốc 5 - 10 cm.

6. Chăm sóc và tưới nước

- *Chăm sóc:*

Ngay sau khi gieo cần tiến hành kiểm tra toàn bộ diện tích, lấp bổ sung các hạt còn nổi trên mặt đất. Trong vòng 5 - 6 ngày sau gieo, dùng mạ đậu để dặm vào các chỗ khuyết mật độ, hoặc đánh dặm cây đảm bảo mật độ cây đậu đồng đều trên ruộng.

Thời kỳ lá mầm: Tiến hành tỉa dặm để ổn định mật độ cây trên đơn vị diện tích. Thông thường để 2 cây/hốc.

Khi cây có 1 - 2 lá thật: Xới phá váng kết hợp làm cỏ.

Khi cây có 3 - 4 lá thật: Xới xáo kết hợp làm cỏ và bón thúc lần 1.

Khi cây có 5 - 7 lá thật: Bón thúc lần 2 kết hợp vun cao để tăng khả năng chống đổ.

Tùy chân đất và điều kiện thời tiết có thể tăng hay giảm số lần xới xáo và bón thúc trên. Nếu trên chân đất thịt và trong điều kiện thời tiết thường xuyên có mưa ở vụ hè, có thể bón thúc kết

hợp vun cao 1 lần khi cây có 3 - 7 lá thật. Nếu trên chân đất cát pha hay thịt nhẹ, cần xới phá vầng sau khi có mưa lớn. Việc xới xáo, bón thúc cần tiến hành ở thời kỳ trước nụ hoa. Ở vụ Đông, cần tiến hành chăm sóc sớm (giai đoạn 1 - 5 lá thật) nhằm tranh thủ thời tiết thuận lợi đầu vụ cho cây sinh trưởng phát triển.

- *Tưới nước:*

Thường xuyên kiểm tra đồng ruộng và căn cứ vào lượng mưa thực tế để điều tiết độ ẩm cho cây sinh trưởng phát triển. Khi tưới, nên sử dụng biện pháp tưới rãnh. Sau khi nước thấm đến mặt luống thì tháo toàn bộ lượng nước còn lại trong ruộng. Hoặc bơm nước tưới tràn mặt ruộng rồi tháo cạn ngay, tránh để đậu bị úng nước.

Nếu cứ sau 10 - 13 ngày có một lượng mưa nhỏ, với lớp rơm rạ phủ bề mặt có tác dụng rất tốt giữ ẩm, không cần phải tưới bổ sung.

- *Bón phân bổ sung:*

Nếu cây phát triển kém do úng, hạn, cần pha nước phân chuồng ngâm phân lân và đạm ure tưới làm 2 - 3 lần, mỗi lần cách nhau 5 - 7 ngày. Hoặc phun thêm các loại phân qua lá như: Atonik, Komix, Thủy Tiên, Thanh Hà...

7. Phòng trừ sâu bệnh

Thường xuyên kiểm tra đồng ruộng phát hiện và phòng trừ sâu bệnh kịp thời.

- *Sâu hại:* Đối với các loại sâu hại tập trung phòng trừ vào 04 giai đoạn chính.

Giai đoạn sau gieo đến trước khi ra nụ: Có thể kết hợp bắt tay diệt ổ trứng, sâu non hoặc phun thuốc nếu ở ngưỡng gây hại bằng thuốc trừ sâu đặc trị cho từng đối tượng.

Giai đoạn 50% nụ hoa: Phun phòng trừ sâu ăn nụ hoa bằng Lanate 40SP, Selecron 500EC, Peran 50EC...

Ngay sau khi tắt chùm hoa ngọn: Phun kép 2 lần phòng trừ sâu đục quả bằng các loại thuốc như Selecron 500EC, Karate 2,5EC..., mỗi lần cách nhau 7 ngày.

Giai đoạn 50% quả đũa: Phun kép 3 lần phòng trừ bệnh thối quả bằng các loại thuốc như Score 250EC, Ridomil 72WP..., mỗi lần cách nhau 5 ngày.

- *Bệnh hại:*

Đậu tương rau DT08 thường bị một số loại bệnh như gỉ sắt, phấn trắng, thối rễ, lở cổ rễ... là các bệnh chủ yếu gây hại đậu tương ở vụ Xuân và vụ Đông. Sử dụng các loại thuốc Newkasura 16.6 BTN 0,5 - 1 kg/ha, Viroxyl 58BTN, Manage 5 WP, Viben - C50HP, Validacin, Daconil...

Chú ý: Sử dụng các loại thuốc theo danh mục thuốc bảo vệ thực vật được phép sử dụng và dùng phun thuốc trước khi thu hoạch 10 ngày. Cách sử dụng, nồng độ, liều lượng theo hướng dẫn trên bao bì của từng loại thuốc.

8. Thu hoạch và bảo quản

- *Thu hoạch quả non:*

Tiến hành thu hoạch khi đậu tương rau được 75 - 85 ngày lúc quả vừa vào chắc 80 - 90%, thời điểm thu phải tuân theo sự hướng dẫn trực tiếp của cán bộ kỹ thuật. Khi thu hoạch phải để đậu ở nơi râm mát, không làm sây sát, dập nát gãy trái và chở đến nơi thu mua trong vòng 2 giờ. Vì đây là đậu ăn trái cần thu hoạch và vận chuyển càng nhanh càng tốt, tránh để đậu ngoài nắng và thu hoạch kéo dài trái sẽ bị xuống màu.

Thời gian thu hoạch: Thu hoạch trong ngày. Sáng 5 giờ bẻ trái đến 10 giờ trưa, từ 10 giờ trưa nông dân đem đậu đến điểm thu mua, từ 11 giờ đến 12 giờ trưa: nhân viên kiểm phẩm và

SỔ CHUYÊN ĐỀ "QUY TRÌNH KỸ THUẬT SẢN XUẤT MỘT SỐ GIỐNG CÂY TRỒNG MỚI"

cần thu mua, 12 giờ trưa đến 14 giờ chiều đậu phải mang về nhà máy đưa vào kho lạnh, nếu quá thời gian trên đậu sẽ ngả màu và giảm chất lượng.

- *Thu hoạch quả già làm giống:*

Tiến hành thu hoạch vào ngày nắng ráo, khi quả chín khô, vỏ quả chuyển màu vàng từ 70 - 80% (trong điều kiện mùa mưa, có thể thu hoạch sớm hơn khi vỏ quả chuyển màu vàng từ 50 - 70%). Nếu để quá chín, gặp thời tiết mưa nhiều dễ bị thối quả, làm mất chất lượng hạt giống. Trước khi thu hoạch, phun dung dịch nước muối loãng (100g muối/10 lít nước) vào buổi sáng, sau 3 ngày, lá rụng toàn bộ hoặc tuốt lá sạch bằng tay. Tiến hành cắt đậu sát gốc, đưa về phơi khô và đập lấy hạt ngay, không ủ đống. Trong điều kiện thời tiết mưa kéo dài, thu lấy quả đưa về sấy ở nhiệt độ 38°C, đảo đều cho tới khi quả khô toàn bộ, tách ra lấy hạt.

- *Phơi và làm sạch hạt:*

Hạt dùng làm giống cần làm sạch, phơi hoặc sấy khô. Phơi hạt trên bạt hoặc nia, tránh phơi hạt trực tiếp trên nền gạch hoặc xi măng, đặc biệt trong điều kiện nắng nóng ở vụ Xuân (tháng 5 - 6) cần phơi dày và đảo thường xuyên. Hạt sau phơi cần phải để nguội mới đưa vào túi nilon để tránh hút ẩm trở lại. Khi ẩm độ hạt đạt 10 - 12% (cán bong vỏ, không dính răng), tiến hành đưa ngay vào bảo quản.

- *Bảo quản hạt giống:*

Hạt khô được bảo quản trong kho lạnh nhiệt độ 5 - 18°C hoặc trong chum, vại, bao nilon 2 lớp cách ly ẩm độ và để nơi thoáng mát không có ánh sáng mặt trời chiếu trực tiếp. Ở điều kiện thường với ẩm độ hạt 12%, nhiệt độ phòng 25 - 35°C, hạt giống DT08 có thể bảo quản được trong vòng 3 tháng, tỷ lệ nảy mầm đạt > 75%.

IV. ĐỊA PHƯƠNG ĐÃ SỬ DỤNG

Giống đậu tương rau DT08 đã được sản xuất thử thành công tại một số huyện ngoại thành Hà Nội như Từ Liêm, Chương Mỹ, Đan Phượng, Gia Lâm.

V. TÀI LIỆU THAM KHẢO

Mai Quang Vinh, Phạm Thị Bảo Chung và CS. *Kết quả nghiên cứu chọn tạo và khảo nghiệm giống đậu tương rau DT08*. Báo cáo bảo vệ giống DT08 là giống sản xuất thử tại Hội đồng khoa học Bộ NN&PTNT tháng 1/2011.

6. QUY TRÌNH KỸ THUẬT SẢN XUẤT GIỐNG ĐẬU TƯƠNG RAU AGS346

Trịnh Khắc Quang, Trần Văn Lại, Nguyễn Thị Nhậm, Nguyễn Khắc Anh và CS.

I. NGUỒN GỐC

Giống đậu tương rau AGS346 do các tác giả Trịnh Khắc Quang, Trần Văn Lại, Nguyễn Thị Nhậm, Nguyễn Khắc Anh và CS, thuộc Bộ môn Rau - Gia vị, Viện Nghiên cứu Rau quả nhập nội từ Trung tâm Nghiên cứu và Phát triển Rau Châu Á (AVRDC - Đài loan). Được Bộ Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn công nhận giống quốc gia theo Quyết định số 31/QĐ-TT-CLT, ngày 29 tháng 1 năm 2011 .